

Postreh občana resp. **Spolupráca namiesto improvizácie**

Turčianske Teplice sú mestom s jedinečným potenciálom – liečebné kúpele, krásne prírodné prostredie a výborná poloha v regióne Turca. Napriek tomu čelíme dlhodobému problému, ktorý ohrozuje našu budúcnosť: mladí ľudia z mesta odchádzajú. Dôvodom nie je len málo pracovných príležitostí, ale aj nedostupné bývanie a postupný úbytok štátnych úradov, vrátane zrušenia daňového úradu.

Jednou z najväčších výziev, ktorým dnes naše mesto čelí, je dostupné bývanie. Najmä mladí ľudia – absolventi, mladé rodiny, zdravotníci, učitelia či začínajúci podnikatelia – čoraz častejšie narážajú na realitu, v ktorej je vlastné bývanie nedostupné a komerčné nájomné neúmerne drahé. Ak chceme, aby mladí ľudia v našom meste zostali, pracovali tu a zakladali rodiny, musíme im ponúknuť reálnu perspektívu bývania. Ako občan považujem bytovú politiku za jednu z kľúčových priorít budúceho vedenia mesta. Mesto nesmie byť len pasívnym pozorovateľom trhu s nehnuteľnosťami, ale aktívnym partnerom, ktorý vytvára podmienky pre dostupné, dôstojné a stabilné bývanie.

Cieľom musí byť:

- systematická výstavba mestských nájomných bytov,
 - rekonštrukcia nevyužívaných mestských objektov na bytové jednotky,
 - transparentné a spravodlivé pridelovanie bytov podľa jasných kritérií.
- Mesto musí aktívne spolupracovať so štátom, vyššími územnými celkami aj súkromným sektorom. Existujú dotačné schémy a výhodné úvery, ktoré samosprávy často nevyužívajú naplno. Mesto by malo mať odborný tím, ktorý sa bude systematicky venovať príprave bytových projektov a čerpaniu externých zdrojov.

Ilustračná fotka

Zároveň ako občan podporujem myšlienku partnerstiev s developerami, kde mesto výmenou za pozemky alebo zmenu územného plánu získa časť bytov do svojho vlastníctva – určených práve pre mladých a verejne prospešné profesie. Dostupné bývanie nie je náklad, ale investícia. Investícia do ľudí, ktorí tvoria ekonomickú aj spoločenskú budúcnosť nášho mesta. Ak mladí ľudia odchádzajú, mesto starne, stráca energiu a potenciál. Ak im však vytvoríme podmienky, aby tu mohli žiť dôstojne, vrátia nám to svojou prácou, aktivitou a spolupatričnosťou.

Zrušenie daňového úradu a obmedzený počet pracovných miest v štátnej správe znamenajú, že mnohí mladí ľudia musia za prácou dochádzať do Martina, Žiliny alebo úplne odchádzajú z regiónu. Práve preto musí mesto zohrávať aktívnejšiu úlohu – ak už nevieme okamžite vytvoriť stovky pracovných miest, vieme vytvoriť aspoň stabilné a dostupné bývanie. Zrušenie daňového úradu bolo jasným signálom, že Turčianske

Teplice prestávajú byť pre štát dôležité. Namiesto boja o jeho zachovanie sme sa dočkali ticha a zmierenia sa so stavom. Menej úradov znamená menej pracovných miest, menej ľudí v meste a menej peňazí v miestnej ekonomike.

Žiadna koncepcia, len záplaty

Turčianske Teplice nemajú ucelenú ani parkovaciu politiku. Chýba jasná odpoveď na základné otázky:

- kde majú parkovať obyvatelia,
- kde návštevníci,
- kde zamestnanci kúpeľov a služieb,
- a kto za parkovanie nesie zodpovednosť.

Namiesto toho sa robia čiastkové kroky bez dlhohodobej vízie. Zákazy, presmerovania, občasná maľovanie čiar – bez toho, aby vznikli nové parkovacie miesta alebo systém, ktorý by bol spravodlivý a zrozumiteľný. Parkovanie v Turčianskych Tepliciach sa stalo každodenným problémom bežných obyvateľov. Nie kúpeľných hostí, nie víkendových návštevníkov – ale ľudí, ktorí tu žijú, pracujú

a platia dane. Mesto dnes nemá funkčný, spravodlivý ani dlhodobodržateľný systém parkovania. Namiesto riešenia sledujeme improvizáciu a presúvanie problému z ulice na ulicu.

Ako občan mesta hovorím otvorene: parkovanie v našom meste je zlyhaním plánovania, nie dôsledkom „príliš veľa áut“. V mnohých častiach mesta dnes obyvatelia po práci nemajú kde zaparkovať. Ulice sú zaplnené autami návštevníkov kúpeľov, zamestnancov dochádzajúcich z okolia aj áut, ktoré tu stoja celé dni. Výsledok? Miestni obyvatelia krúžia po sídliskách, parkujú na tráve, chodníkoch alebo riskujú pokuty. Problém parkovania nie je technický detail. Je to otázka kvality života a rešpektu k ľuďom, ktorí v meste žijú celý rok. Ak nedokážeme zabezpečiť základné veci, ako je bývanie, dostupná infraštruktúra úradov, parkovanie pri vlastnom dome, nemôžeme sa čudovať, že mladí ľudia odchádzajú a rodiny zvažujú sťahovanie.

Mesto má povinnosť vytvárať podmienky najmä pre pracujúcich ľudí, ktorí držia mesto v chode – zamestnancov kúpeľov, zdravotníkov, učiteľov, pracovníkov služieb. Bez nich nebude mať kto pracovať, podnikať ani platiť dane.

Rastislav Makový
občan mesta Turčianske Teplice
foto: archív RM; archív MsÚ